

UDENRIGSMINISTERIET
Nordgruppen

EUK j.nr. 400.A.5-0-0
Den 24. oktober 2006

R E F E R A T

Rådsmøde (almindelige anliggender
og eksterne forbindelser) den 16.-
17. oktober 2006.

1. Udvidelsen

Rådet vedtog konklusioner, der hilste Bulgarien og Rumænien velkomne som medlemmer den 1. januar 2007 og understregede begge landes forpligtelse til at fortsætte den igangværende reformproces. Rådet udtrykte sin støtte til Kommissionens forslag om en mekanisme på det retlige område, herunder kampen mod korruption og organiseret kriminalitet, samt de yderligere foranstaltninger, Kommissionen havde præsenteret med henblik på at sikre effektiviteten af EU's politikker og institutioner i forbindelse med Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse af EU.

2. Sudan

Rådet havde en statusdrøftelse af situationen i Sudan i opfølgning på drøftelserne i New York i september. Der blev vedtaget rådskonklusioner, hvor Rådet udtrykker sin bekymring over forværringen af den humanitære og sikkerhedsmæssige situationen i Darfur. EU fordømmer parternes overtrædelse af våbenhvilen, herunder særligt de angreb, der er rettet mod civile og det humanitære nødhjælpsarbejde. Indgåelsen af en fredsftale for det østlige Sudan blev hilst velkommen. Der blev truffet beslutning om at forlænge EU's civil-militære støttemission til AMIS indtil den 31. december 2006.

3. Zimbabwe

Der fandt en kort drøftelse sted, hvor det konstateredes, at udviklingen i Zimbabwe gik ned ad bakke på alle områder.

4. Det vestlige Balkan

Rådet drøftede Serbien og EU's forhold til samme. Der var fuld opbakning til Serbiens europæiske perspektiv og til at forhandlingerne om en Stabiliserings- og Associeringsaftale med Serbien kan genåbnes, når der er fuldt samarbejde med det Internationale Krigsforbrydertribunal vedr. det Tidligere Jugoslavien (ICTY). Derudover drøftedes Kosovo, hvor der var bred opbakning til FN's statusforhandler, Martti Ahtissari, og dennes håndtering af statusprocessen. Endelig støttede Rådet retningslinierne for det videre arbejde med EU's styrkede rolle i Bosnien-Hercegovina.

5. Mellemøsten

På baggrund af SG/HR Solanas mundtlige rapportering om fremdriften i den mellemøstlige fredsproces drøftede Rådet kort situationen i Mellemøsten og vedtog i den forbindelse

rådskonklusioner, hvori der bl.a. udtrykkes støtte til mellemøstkvartettens erklæring af 20. september 2006. Desuden understreges vigtigheden af en genoptagelse af dialogen mellem parterne med henblik på relancering af forhandlinger baseret på Køreplanen for Fred. I forholde til Libanon udtalte Rådet derudover sin fortsatte tilslutning til den fulde gennemførelse af Sikkerhedsrådsresolution 1701(2006).

6. Iran

EU's Høje Repræsentant Javier Solana gav en status for de fastlåste forhandlinger. Der blev vedtaget rådskonklusioner om Irans atomprogram, hvor Rådet udtrykker dyb bekymring over, at Iran ikke har suspenderet sit uran-berigelsesprogram, og konstaterer, at EU derfor støtter iværksættelse af sanktioner over for Iran.

7. Handel og udvikling

Rådet vedtog et sæt konklusioner om handel og udvikling, der:

- Bekræftede EU's tilsagn fra WTO's ministerkonference i Hongkong om at øge EU's handelsrelaterede bistand til euro 2 mia. p.a. i 2010,
- Understregede, at den forøgede bistand er et supplement og ikke et alternativ til Doha-runden,
- Tilskyndede til, at en substantiel andel af denne forudsete stigning bliver anvendt til fordel for udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene),
- Opfordrede medlemsstaterne og Kommissionen til at udarbejde en fælles EU-strategi for den handelsrelaterede bistand under fuld respekt for den eksisterende kompetencefordeling, samt
- Pegede på behovet for at inddrage hensyntagen til ligestilling i EU's fremtidige handelsrelaterede bistand.

Kommissionen benyttede drøftelsen til at sondere medlemsstaternes holdning til centrale handelspolitiske aspekter i forbindelse med forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler med regionale sammenslutninger af AVS-landene, herunder spørgsmålet om udvidelse til alle disse lande af den told- og kvotefri markedsadgang i EU, som kun de mindst udviklede AVS-lande har på basis af toldpræferenceordningen "Everything but Arms". Det lykkedes generelt at få styrket platformen for en udviklingsvenlig linie om de økonomiske partnerskabsaftaler. På de mere følsomme områder som fx fri markedsadgang til EU for alle AVS-landene var der stadig et stykke vej, idet et mindre antal medlemsstater var mindre begejstrede - og enkelte andre lande ikke kommenterede spørgsmålet. Formandskabet konkluderede, at spørgsmålet om markedsadgang i forbindelse med drøftelserne om de regionale partnerskabsaftaler måtte behandles yderligere. Det kommende formandskab - Tyskland - tilkendegav, at ville bidrage til at færdigforhandle aftalerne under det kommende tyske formandskab i første halvår 2007.

8. Finansielt instrument for udviklingssamarbejde

Punktet blev vedtaget uden debat.

9. (Evt.) Finansielt instrument for bistand til menneskerettigheder og demokrati

Punktet blev taget af dagsordenen.

10. Orienteringsdebat om effektivisering af udviklingssamarbejdet herunder komplementaritet

Rådets drøftelser indebar, at der kunne vedtages rådskonklusioner, som angiver hovedlinier for det forslag som Kommissionen inviteres til at udarbejde i tæt samarbejde med medlemslandene, om operationelle retningslinier for komplementaritet og arbejdsdeling. En række medlemslande - herunder Danmark - fremhævede behovet for at tiltag om koordination, komplementaritet og arbejdsdeling skal bygge på det, der allerede er vedtaget med Paris-erklæringen og derfor skal være fast forankret i partnerlandet. Danmark gav eksempler på, hvor Kommissionens procedurer for programmering af bistanden havde været for ufleksible, og opfordrede Kommissionen til at komme med et forslag om mere fleksible procedurer for fællesskabsbistanden. Kommissær Michel noterede med tilfredshed den danske opfordring, men mente ikke, at ret mange andre medlemslande var så venligt indstillede overfor en ændring af de strikse og langsommelige procedurer, som medlemslandene havde pålagt Kommissionen. Kommissæren imødekom også Danmark og ligesindede medlemslande for så vidt angik prioriteringen af partnerlandets rolle, fattigdomsstrategier og fælles landestrategier. Herunder fremhævede kommissæren den fælles landestrategi (JAS – Joint Assistance Strategy) i Tanzania som et godt eksempel. Også den mere EU-drevne proces i Sydafrika med en fælles landestrategi blev fremhævet i Kommissionens indlæg. De fleste indlæg fra medlemslandene betonedede enigheden om at gøre konkrete fremskridt - både hvad angik arbejdsdeling om landevalg og hvad angik arbejdsdeling på landeniiveau. Samtidig blev nødvendigheden af en pragmatisk tilgang fremhævet i mange indlæg. Flere nye medlemslande påpegede de vanskeligheder, de har, og de særlige hensyn, der må tages til nye donorer.

11. God regeringsførelse

Drøftelsen i Rådet viste bred enighed om, at EU deler værdier vedr. regeringsførelse, som dækker et bredt felt af indsatsområder. Der var også betydelig enighed om, at tilgangen til bistand til god regeringsførelse bør være landespecifik og støtte eksisterende processer i partnerlandene. Udviklingskommissæren stillede sig uforstående overfor kritik af, at arbejdet med ”profiler for regeringsførelse” i relation til programmering af den 10. Europæiske Udviklingsfond havde været unødvendig bureaukratisk og ikke respekteret lokale processer i partnerlandene. Han fremhævede at være enig i en fleksibel landebaseret tilgang. På foranledning af bl.a. Danmark blev dette skrevet ind i rådskonklusionerne.

12. Orienteringsdebat om sikring af en udviklingspositiv sammenhæng mellem EU's forskellige politikker

Rådets drøftelse mundede ud i, at der kunne vedtages rådskonklusioner, som fremhæver vigtigheden af at sikre effektive arbejdsgange i Rådet for at sikre den traktatbestemte sammenhæng - kohærens - i EU's politikker til fordel for udviklingslandene. Der var generelt stor opbakning til formandskabet til at sætte dette emne på dagsordenen og støtte til det kommende tyske formandskabs intentioner om at fastholde prioriteringen af kohærens. I denne sammenhæng blev det rullende arbejdsprogram for både Kommissionen og Rådet hilst velkomment ligesom en toårig statusrapport fra Kommissionen som forudset i rådskonklusioner fra april 2005. Danmark gentog sit forslag om at etablere en særlig kohærens-mekanisme i Rådet – dette var fortsat relevant for at omsætte de gode intentioner til praksis. Danmark og ligesindede lande udtrykte enighed i alle de 12 områder, som man i 2005 var blevet enige om at prioritere, og fremhævede samtidig, at det var nødvendigt at tage fat på de mest inkohærente områder som handel og

landbrug. Enkelte andre medlemslande fremhævede især det sikkerhedspolitiske område. Herunder hvorledes militære midler ikke alene kunne løse problemer som i Afghanistan og Libanon. Her var det vigtigt, at udviklingspolitikken indgik med vægt i prioriteringen af den samlede strategi for en indsats i disse områder og ikke blot blev hæftet på en ren militær tilgang. Dette var forskellen på den europæiske tilgang og USA's tilgang. Der fremkom ikke på mødet den modstand mod kohærens, som normalt udtrykkes af mange medlemslande, når der skal forhandles konkrete initiativer.

13. EU's strategi for Afrika

En første drøftelse af status for gennemførelsen af EU's Afrika-strategi (vedtaget på Det Europæiske Råd i december 2005) fandt sted. Det noteredes, at arbejdet med at implementere strategien er kommet godt i gang, og at næste udfordring bliver at få skabt en fælles strategi med de afrikanske partnere. Vigtigheden af indsatser inden for migration og udvikling, handel og udvikling, kvinder samt HIV/AIDS blev fremhævet. Fra dansk side fremhævedes særligt behovet for en landebaseret tilgang til bistandskoordinationen.

14. Årsberetning 2006 om EU's udviklingspolitik og bistand til tredjelande i 2005

Punktet blev vedtaget uden debat.

15. Menneskerettigheder – Udkast til EU årsrapport

Punktet blev vedtaget uden debat.

16. Revisionsrettens rapport om miljøaspekterne i EU's udviklingsbistand

Punktet blev taget af dagsordenen.

17. Georgien

Der blev vedtaget rådskonklusioner vedr. Rusland-Georgien krisen. EU opfordrer begge parter til at udvise tilbageholdenhed. Der udtrykkes kritik af Ruslands sanktioner mod Georgien og Rusland opfordres til at indstille tiltag rettet mod georgiske borgere i Rusland. EU erklærer sig villig til at arbejde med begge parter om en løsning af krisen. Begge parter opfordres til at søge en politisk løsning på konflikterne i Syd-Ossetien og Abkhasien i fuld respekt for Georgiens territoriale integritet.

18. Nordkorea

Rådskonklusioner, der fordømmer Nordkoreas atomprøvesprængning, blev vedtaget. Desuden understregning af behovet for hurtig implementering i EU-ret af Sikkerhedsrådsresolution 1718. EU's humanitære bistand vil blive fortsat.

19. Eventuelt

EU-Ukraine

Polen rejste under eventuelt spørgsmålet om Ukraine og appellerede på ny om ikke at udelukke muligheden for ukrainsk EU-medlemskab.